

3.5. Amphetamine

Amphetamine là chữ viết tắt từ Thành phần hóa học α -methylphenethylamine, là một hợp chất có 2 đồng phân đối hình và có tính chất kích thích hệ thần kinh trung ương. Đây là một loại thuốc được kê toa ở nhiều quốc gia. Trong y khoa, Amphetamine được sử dụng trong điều trị rối loạn tăng động giảm chú ý, chứng ngủ rũ, béo phì và trước đây được dùng để điều trị nghẹt mũi và trầm cảm, tăng cường thành tích thể thao và nhận thức. Amphetamine hiện nay được sử dụng bất hợp pháp cho mục đích giải trí và dùng như một chất kích thích tình dục và gia tăng khoái cảm. Amphetamine có thể sử dụng bằng đường uống, hít và đôi khi được sử dụng bằng đường tiêm chích.



3.5.1. Nguồn gốc của Amphetamine

Amphetamine là một chất kích thích được tổng hợp lần đầu tiên vào cuối thế kỷ 19 bởi nhà khoa học Lazar Edeleanu ở Đức. Ban đầu, amphetamine được nghiên cứu và ứng dụng trong lĩnh vực y tế để điều trị các rối loạn thần kinh và bệnh lý như trầm cảm, béo phì, và đặc biệt là hội chứng tăng động giảm chú ý (ADHD). Tuy nhiên, tác dụng mạnh

mẽ lên hệ thần kinh trung ương đã khiến amphetamine bị lạm dụng rộng rãi, trở thành một trong những loại ma túy tổng hợp nguy hiểm nhất.

3.5.2. Thành phần hóa học của Amphetamine

Thành phần hóa học của amphetamine là $C_9H_{13}N$. Amphetamine là một hợp chất thuộc nhóm phenethylamine, có khả năng **tăng cường hoạt động của các chất dẫn truyền thần kinh như dopamine và norepinephrine** trong não, từ đó tạo ra cảm giác hưng phấn, tỉnh táo và tăng cường tập trung.

3.5.3. Dạng thương phẩm của Amphetamine

Amphetamine thường xuất hiện dưới nhiều dạng thương phẩm khác nhau, bao gồm:

- **Viên nén hoặc viên con nhộng:** Dạng phổ biến trong y tế, được sử dụng để điều trị các bệnh lý nhất định với liều lượng nhỏ.
- **Bột:** Dạng bột có thể được hít hoặc hòa tan trong nước để tiêm, dạng này thường xuất hiện trong các trường hợp lạm dụng ngoài mục đích y tế.
- **Chất lỏng (dạng dung dịch):** Amphetamine cũng có thể được hòa tan và tiêm trực tiếp vào cơ thể để tăng tốc độ tác động.

3.5.4. Cách dùng Amphetamine

Amphetamine có thể được sử dụng qua nhiều cách thức khác nhau:

- **Uống:** Viên nén amphetamine thường được uống với mục đích điều trị y tế.
- **Hít:** Một số người lạm dụng amphetamine bằng cách nghiền thành bột và hít qua mũi để tạo cảm giác hưng phấn nhanh chóng.
- **Tiêm:** Dạng dung dịch có thể tiêm trực tiếp vào máu, gây ra tác động tức thời và mạnh mẽ hơn, nhưng cũng tiềm ẩn nguy cơ nghiện ngập cao hơn.

3.5.5. Tác động của Amphetamine lên cơ thể và tâm trí

Amphetamine tác động trực tiếp lên hệ thần kinh trung ương, khiến người dùng cảm thấy **tỉnh táo, tăng năng lượng, giảm mệt mỏi**. Tuy nhiên, những tác động mạnh mẽ này nhanh chóng chuyển sang các **hậu quả nghiêm trọng nếu bị lạm dụng**.

- **Tăng nguy cơ rối loạn tâm thần:** Sử dụng amphetamine quá liều có thể dẫn đến ảo giác, hoang tưởng và hành vi hung hăng.

- **Suy giảm sức khỏe tim mạch:** Amphetamine làm tăng nhịp tim và huyết áp, gây nguy cơ đau tim và đột quỵ.
- **Gây nghiện:** Amphetamine gây lệ thuộc cao, người dùng dễ bị cuốn vào vòng xoáy lạm dụng, khiến họ khao khát sử dụng lại để duy trì cảm giác hưng phấn.
- **Rối loạn giấc ngủ và suy giảm trí nhớ:** Amphetamine làm gián đoạn giấc ngủ, khiến người dùng mệt mỏi và suy giảm khả năng tư duy, trí nhớ.

Amphetamine có thể mang lại cảm giác tỉnh táo tạm thời, nhưng tác hại đối với cơ thể và tâm trí thì lâu dài và không thể phủ nhận. Theo bạn, liệu sự tỉnh táo tức thời mà amphetamine mang lại có đáng để đánh đổi sức khỏe và tinh thần?